

SOLIH

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL TĂRĂNESC

Red. și Administrația:
Str. Gh. Barițiu No. 1,
Telefon: No. 14 - Orăștie.

Apare săptămânal sub îngrijirea
unui comitet de redacție,
Director: Dr. ALEX. HERLEA

Cine nu poate jefui ceva din
al său, ceva la care el însuși
ține, acela nu e în stare să lucreze pentru trebuințele mai
înalte ale poporului și ale se-
menilor lui.

ABONAMENTE:
pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei — pe 1 an 120 lei.
pentru țărani 50 lei pe an, pentru Inst. și Aut. 200 pe an.
EXEMPLARUL 2 LEI.

Un an nou.

Fiecare om ca și fiecare popor cu ocazia unui sfârșit de an așteaptă dela anul ce vine mult dorita „fericire”. După război am trăit ani grei și din an în an ne spuseam că greutățile sunt naturale, că criza să explică dar că odată cu vindecarea tuturor țărilor economice produse de măcelul mondial, situația se va îndrepta. Așa am crezut mulți și la anii 1928—1930 și pe urmă anii 1931 și 1932 aduseră cu ei înțetarea de plăti a particularilor și la un moment dat și a Statului. Banii dispăruseră complet, nimic nu mai avea preț, țărani nu mai aveau cu ce să-și cumpere sare și petrol și Dl Iorga Prim-Ministru pe atunci, celor nemulțumiți le recomandă să se arunce în apă.

După doi ani de complicită stagnare creditul a început să revină îacetul cu încetul. Toate speranțele în interior și exterior se concentrău mai ales asupra situației economice până la 1935.

In anul 1935 Societatea Națională era încă o instituție în rolul pacificator al cărela credea o lume întreagă. Atunci se iviseră primele neputințe. Așteptam ca în anul 1936 printr-o acțiune energetică și înțelegerătoare a statelor, prestigiul ei să fie refăcut. În loc de aceasta ne a fost dat să vedem cum nici nu s-a terminat bine războiul Italiei cu Abisinia și un alt război mai crâncen și mai floros a izbucnit în Spania.

In interior în anul 1936 țărănește a făcut cunoștință cu urgia fiscală care nu s-a mai cunoscut de pe viemea Fanarioșilor.

Câteva fraude mari și răsunătoare în cari erau amestecați atât fruntași ai partidului liberal sau încă funcționari — au amânat și mai mult viața bieților contribuabili.

In județul nostru alegerile dela începutul anului au constituit un punct luminos, nu numai pentru că am arătat forța unui mare partid democrat și peatru că cetățenii în

majoritatea lor nu s-au lăsat nici terorizați și nici cumpărați ci au știut să dea samavolnicilor un răspuns usturător.

Acum la începutul anului 1937 războiul din Spania nu numai că nu-i terminat, dar azi toată lumea e convinsă că cele două tabere sunt sprăjinate din afară, una de Ruși și celalaltă de Germani și de Italiani. Interesul pe care aceste trei popoare îl pun în războiul din Spania dă de gândit. Popoarele pare că ar fi cuprinse iarăși de neastămpărul din 1912—1913.

In interior un guvern lipsit de autoritatea morală, necesară unor asemenea vremi, își trăiește ultimele zile. Perspectiva unor alegeri generale parlamentare, județene, comunale, profesionale, cu tot cortejul lor de inconveniențe, dela cari însă așteptăm totuși o situație internă mai bună, mai sigură.

Noi, cel dela această gazetă, vom lupta și pentru mai departe cu lipsa de înțelegere a d-lui Censor și cu greutățile generale, pe cari le întâmpină în asemenea vremi majoritatea publicațiunilor, pentru a informa onest și curajos pe cetitorii și pentru a ne servi țara.

L. Dânsoreanu.

Liberali și fac socotelile de plecare

Toată lumea știe că peste 3 luni s-a împlinit sorocul liberalilor. Astfel ei acum își fac socotelile de plecare. — In mare grabă voiesc să mai facă câțiva miniștri dintr-acel liberali cari nu au ajuns până acum și să-și căpătuiască în grabă pe acei partizani pe cari nu i-a putut căpătui până acum. — El o fac acerșă și încărcă se pregătesc de o opozitie lungă și își dau seama că în curând nu mai poate fi vorba de venirea lor la putere.

Că lumea să nu bîze de seama că să pregătesc de plecare mereu anunț că încă nu vor pleca dela putere, deși toată lumea știe că în Aprilie se completează a 4-a sesiune a parlamentului și că atunci trebuie să plece și guvernul ori vrea ori nu.

Omagiu organizației noastre d-lor Ghiță Pop și Pan Halipa

Organizația Partidului Național-Tărănesc din jud. Hunedoara, din prilejul regretelor întâmplării dela Cameră și Senat a adresat d-lor Ghiță Pop și Pan Halipa, următoarele scrisori omagiale:

Domnule Sale Domnului

GHIȚĂ POP, deputat de Hunedoara București.

Domnule Deputat!

Agresiunea atât de brutală, al cărei victimă ați fost, chiar în parlamentul țării în ziua de 9 Decembrie 1936, ne inspiră serioasă îngrijorare asupra decadenței celui mai înalt for constituțional al nostru, cum și asupra compromiterii neghioase a preșigilului sătului Român. Indivizi fără nici un rost și vocație în viața noastră publică, ajunsi pe calea demagogiei criminale și a terorismului hibernal în parlamentul țării, și aci susținuți de un grup al lor de aceeași fazină, care dacă odată a fost potrivit nesincer al pătimirii noastre, astăzi el însuși e o grea și prea urâtă pătimire pentru prea răbdătorul neam românesc — ei nu mai știu să facă deosebire între tavernele destrăbălării și speluncile de apașii între locul înalt care e sanctuarul suveranității națiunii române, ci eligând un naționalism de o falsitate conștientă, ei cred că prin acesta pot ajunge la stăpânirea țării, fără a avea inteligență de a cunoaște, cari suau condițiile, pentru ca viața noastră publică să se îndrepte spre ordinea de drept și cea morală. Pentru acest motiv, ei asemenea bestilor din junglă atacă pe patrioții noștri lumini și incerează, cari pun degetul pe rănile, din care săngerează provinciile țării, de pe urma regimului sălbatic și tratamentul colonial instăpânit și ținut în permanență și continuitate de guvernele nefaste ale regimului tradițional liberal dar mai ales de cel actual, cocoțat la putere în modul cel mai sinistru și surprinzător chiar și pentru partidul său propriu. Ei cu o totală lipsă de discernere nu sunt în măsură de a înțelege, că descoperirea suferințelor profunde, ce năpăstuiesc provinciile țării e o operă constructivă prin scopul ce vrea să atingă, guvernarea țării după principiile cele mai proprii de a produce mulțumirea cetățenilor. Supremul factor în agrégarea și consolidarea unirei sufletești, fără care Statul Român nu poate avea nici o

coherență și nici o consistență, ci finalmente este condamnat la o descompunere, devenind pradă a dusmanilor de jurimprejur.

Interpelarea Dvoastră cuprinde o serie de adevăruri de sfintenie evanghelică, care vor trebui să ieie în paginile istoriei nefalsificate.

Pentru aceste considerații noi avem convingerea, că actul Dvoastră de curaj, prin care ați tălmăcit în parlament tratamentul nedrept și sălbatic, de care are parte mândrul, Scumpul dar indurerat nostru Ardeal, din care act a rezultat apoi martiriul Dvoastră, indurat prin actul de brutalitate bestială al unor indivizi, pentru cari actele de rușine și joscacie constituie o virtute, — e o bineînțiată delă patrie, care este cuminte și judecă cu dreptate.

Inspirată de vrednicile Dvoastră din trecut pe terenul naționalismului și al patriotismului luminat, Vă admirăm curajul de acum, prin care ne-ați creat un special stil de mândrie de a Vă avea deputat al nostru, de Hunedoara și Vă aducem omagii noastre de profunde mulțumiri și recunoștință pentru apărarea drepturilor și libertăților noastre ale Ardeleanilor cum și pentru expunerea devotată a Dvoastră de a face să fim tratați după vrednicia și apotul nostru cultural, intelectual, moral și

31/14.

economic, cu cei cari au contribuit în ea mare și prea valoroasă măsură la întemeierea României Mari. Vă rugăm Domnule Deputat, să persistați și în viitor în ențimaia de votamentul și cursul de a fi apărătorul Ardealului împotriva împărăților

de oriunde ar veni ea.
Pentru Organizația Partidului Național Tărănesc din judecă Hunedoara.
Deva la 31 Decembrie 1936.
ss. Dănușoreanu, ss. Dr. I. Pop,
secr. general. prim vice-pres.

Domnule Senator!

PANTELIMON HALIPPA

Senator, f. Ministrul

Chișinău (Basarabia).

Cu jena, ce ne-o inspiră adevăratul sentiment național și patriotic, ne gândim la invectivele și bruscările, cu cari ați fost tratat în ședința maturului corp dela 18 Dec. 1936 când acest corp legiuitor, chemat să reprezinte și realizează maximul de experiență și înțelepciune politică în conducerea vefii de Stat, a fost degradat de unii membrii ai lui la treapta de local al necuvintării groabe. Nici nu ne-au surprins prea tare injuriile și insultele, ce curgeau puvoiu asupra Dv. deoarece autorii principali ne sunt bine cunoscuți. Îndeosebi după închipuirea sa de Dumnezeu trimisul apostol Nicolae Iorga prin exhibițile histerice cum și prin trăsările naționalismului său patentat de marcă non plus ultra cum și prin firea lui exclusivistă, maijoasă și ultra vanitoasă până la gradul maladiei. Oameni de așa o plămădeală au plăcerea sadică de a detracta în permanență pe conducătorii firești, de mare valoare și competență ai provinciilor și nu și dau seama,oricât de mult ahtiază ei titlui de pater patriae, că sesizarea guvernului din orice timp asupra negrelor mizeri, în cauți au fost cufundate provinciile unite din propria lor determinare cu vechiul regat, e o operă de înalt patriotism, căci pretinde o guvernare a țării după principiile de drept și morală proprii de a produce mulțumea cetățenilor, singura simțire, din care se poate naște îndărătrea țării și unitatea în vibrațiunile sufletești.

Noi considerăm, că Dvoastră, Domnule Senator, ați împlinit o datorie sacră către țară, când ca sincer devotat, proeminent și competent reprezentant al Basarabiei, provincie, care cântec de jale și-a făcut din răpirea ei dela sănul mamei și care în același cântec era în florii fericirii de a reveni odată la sănul de mămă, — ați arătat cu degetul asupra

regimului nefast și tratamentul colonial, de care provincia revenită are parte, sub stăpânirea guvernului actual, care constituie o plagă egipiteană pentru sărmănația țării. Toți cei cu patriotismul integrul și nefalsificat vă înțeleg, vă aprobă și vă aplaudă.

Să nu vă supere nici cătușii de puțin, că nu vi se va mai întinde o mână, care și până acum să îndrepte către Dvoastră miscață de o afecțiune bizantină, bine calculată. Ferească Dumnezeu, ca asenarea așteptărilor justă ale Basarabiei să stee la discreția aceluia, care vă sancționează cu hotărîrea să de a vă lipsi de înalta lui condescendență, înținzându-vă mâna pentru D-Voastră să comiteți apostasia de a vă renega trecutul, prin care ați devenit simbolul provinciei Basarabia și de a părăsi postul de datorie. Resignați deci, fără îndurare în mâna și prea vicină și prea închisă suverană, a cărei întindere către Dv. nu poate echivala cu dragostea și atașamentul acelor frați basarabeni ai noștri, cari și-au pus totușă încredere și toată nădejdea în cinstea, devotamentul, abnegațiunea și curătenia sentimentelor, insușiri, ce vă caracterizează și cari și nouă ne sunt binecunoscute.

Continuați deci cu aceiasă insuflețire și energie de a fi apărătorul Basarabiei, iar pentru cursul Dv. afirmat la 18 Dec. 1936, în reprezentarea și ocrotirea dreptușilor, liberalilor și a binelui basarabenilor, cari și ele se confundă cu binele general al țării, — organizația noastră, prin adresa de fetă, vă transmite omagiile ei de profundă afecțiune și admiratie,

Pentru organizația Partidului Național-Tărănesc din judecă Hunedoara
Deva, la 31 Decembrie 1936.

ss. Dănușoreanu, primvicepreș.:
secretar general. ss. Dr. Iustin Pop.

De vorbă cu „Moș Crăciun”

25 Decembrie 19—.

Aminurile adrobesc

Un biet suflet omenesc!...

Dragă S...!

Recunosc însumi, că n' am fost bun în anul ce tocmai se termină, ba mai vîrstos am fost rău... foarte rău:

Între condițiuni — neprielnice m'am delectat prea... fătă sat în farmecul neșăchuit de... dulce și — doi ochi, negri, ca mura câmpului!...

Cu toate acestea sau poate tocmai de aceea, „noaptea în vis, ca'n paradise” m'a cerceiat „Moș Crăciun”:

„Am venit”, mi zice cu băndejă și duioșie, „să-ți măogăi sufletul și să-l întăresc. Deci spune-mi fiule, ai pe lume funje... scumpă, — la cari te gădești mult?”

Ei — crezând, că-l pot amăgi și pe dânsul, precum într'o anumită

chestie facere să amăgesc pe toți oamenii, ba chiar și... propriul meu suflet, am răspuns și mi și foarte incurcat: Da, Doamne, am surori și prieteni și... pe Zenuja! (Aceasta, o copilă de 6 ani și joi.)

„Him”, face dânsul, cam măhnit, „dar la Sofica nu te gădești, nici nu te-ai gădit vr'o dat?“

Văzindu-mi sufletul descoperit, am simțit, cum deodată mi se urcă săngele în față, roșindu-o. Cu vocătoremurând și gângâvind, am răspuns: M' am gândit... nășelus, pe timpul culcesului de crăciune!... Ceva mai târziu, pare-mi-se prin 30 August, mi s'a făcut un nedelicat avertizment, că dacă..., că adeca nu-i permis să mă mai gădesc la oásal... S dacă nu-i permis, nu mă mai gădădesc, pur și simplu nu mă mai gădădesc!...

DI Ghiță Pop
despre problemele Ardealului.

Interesantele D-sale declarații pe marginea scandalului dela Cameră

Tin să-mi exprim mai întâi de toate mulțumirile mele respectuoase Suveranului pentru gestul, foarte elovent pe care l-a făcut zilele acestea prin dăruirea unei importante sume străilor din Banat, Transilvania și Basarabia. Sunt sigur că intenția capului statului, făcută cu generozitate și discreție cu adevărat regală, va face, în noile provincii, cea mai frumoasă impresie. Ea demonstrează că dacă în parlament spiritual de partid aprinde pasiunile și întunecă mintile, deasupra taberilor politice mai este o instanță constituțională, la care nemulțumirea și durerele provinciale găsesc măngâtere. Dar gestul Suveranului mai arată

un lucru important pentru noi: Regele nu confundă centralismul cu unitatea statului și lupta contra centralismului cu lupta contra unității naționale.

Confuzia dintre aceste două noțiuni, care a dat naștere scandalului prilejuit de anunțarea interpellării mele a fost poate, la unii parlamentari, izvorată din simplă ignoranță și a fost deci de bună credință. Este dureros și rușinos că mai sunt oameni cari după 18 ani dela unire, ajung parlamentari fără să cunoască deosebirea elementară dintre aceste două noțiuni atât de departe una de alta.

Decepție.....

Am avut cu deosebire un sentiment de decepcie, când am vîzut că un spirit distins ca d. Gh. Fotino a cărui notă caracteristică mi-se păruse că nu e numai onestitatea sufletească ci și o pregătire superioară, a putut cădea victimă unei confuzii voit create și să se facă ecoul unor păzuni turburi.

Dar pe lângă elementele, al căror mobil a fost numai o ignoranță prea puțin scuzabilă, cei cari au provocat și alimentat scandalul cu premeditare și cu calcul politic au fost pe lângă unii majoritari, membrii partidului național-creștin.

Este învederă că nu vom putea acuza pe d. Nichifor Robu că n'a patit deosebirea altări definiționea centralismului și a unității de stat. Săim cu toții că țaria d-sale este în alt domeniu decât în acela al subtilității de asemenea ordin. Să nu cerem deci nimănui mai mult decât poate da.

Am însă convingerea că șeful d-sale, d. Goga este prea bine lămurit asupra deosebirei dintre manifestarea nemulțumișilor ardeleni și bănățene și dintre manifestarea unor tendințe de deztrămare sau rupere de statul român. D-sa știa bine că ceace am spus avea o bază reală și că eram perfect legitimat să spun. Mai mult, d-sa făsuși spusese, în mai multe rânduri lucruri asemănătoare, atât în parlament cât și în afara de

parlament ultima oară chiar în cursul acestui an, la un congres economic al Ardealului și Banatului, unde a vorbit mi-se pare chiar mai accentuat decât mine. Dar când o spune d-sa, se sevește cauza superioară a patriei și a naționalismului: când o spunem noi este un act subversiv și de trădare.

Această versatilitate a convingerilor duii Goga nu mă surprinde. De 18 ani dsa a urmat un singur lucru: să distrugă partidul național apoi partidul național-țărănesc, să surpe pie-destatul pe care Ardealul și Banatul îl au înălitat pe d. Iuliu Maniu și vechiul regat pe d. Ion Mihalache.

In luptă acesta orice temă, orice platformă, este potrivită și bine venită. Acesta e motivul pentru care ne-a părăsit dela început în 1920, acesta e motivul neințelutelor lui articole și cuvântări contra d-lui Iuliu Maniu, și tot asta l-a făcut să se lege de cămașa curată a d-lui Mihalache.

De aci transformările și apostaziile, cari i-au întunecat figura, altă dată atât de luminoase în literatură. Așa se explică faptul că a căutat înțâi pe clasa în poezie, pentru că așa să servească pe boeri și pe clocoi în politică. Să tot asta lă făcut să mă persecute cu ura să mai ales dela ultima legătură dela Hanedoara și să mă declare rău patriot, comunist și „jidan”.

(Urmare în pag. 3-a).

„Fiule”, zice iar soțul Dumnezei, încreștindu-ți fruntea, în semă de măhnire, dar totuși fătr-un ton dumnezeesc, „fiule, vrei să ascunzi în inimă ta o taină, un adevăr, o rană completă de dureroasă! E însă făzădar! Noi, că mulțiorii văduhului, toate le știm. Și tocmai fundă nu aștă potrivit a desvălu în fața muritorilor acel adevăr, care începe, și nu mai avea destul spațiu în inimă ta, deci aceasta inimă este amenințată să se despice: e păcat să tănuiesc ceva în fața Dumnezei! Dar mai presus de toate e foarte primejdios pentru sănătatea ta, să nu îagi să... fănească adevărul incontestabil!..

În față convingătoare și slinste admorători, n' am mai putut rezista, omenește judecând, nu se mai poate rezista! Mi-am înălțat inimă spre Domnul, Sofica dragă, și am mărturisit cu evlavie: Doamne, înaintea Ta este toată simțirea mea; întreaga mea

înțeță este ca desăvârșire cuprinsă de un alt flori de iubire față de Sofica, fără de a-mi putea da seama — la urma avertismentului din 30 August, — dacă acest puternic sentiment mai are vîțan scop, vîțo soluție! Simt însă, că aerul, cel respir în apropierea dânselui, mi delectează sufletul! Și aș dori, că acest deliciu să se perpetueze la infinit! Când sună mai departe de ea, ziua, dar mai ales în nopțile lungi de insomnie, toată simțirea mea, toată gândirea mea e concentrată asupra ei!..

E adevărat, că după avertismentul din 30 August, pe când n' o iubiam cu dor nebun, am incercat cu oarecare succes, să o slung din inimă mea. Sofica, anturajul ei a cultivat, a alimentat sentimentul iubirei față de dânsa, până ce acesta simțirea ajunsă la dimensiunile unui colos! Și nici acum și nici odată nu pot crede, că aceasta alimentare a iubirei a fost o

O calomnie .....

— Apropos, ne puteți lămuri chestiunea aceasta?

— Dacă aș fi primit invitațiile sale repetitive de la urma, părând partidul național respectiv partidul național-țărănesc, astăzi eram bun patriot și român ca și Tilică Ioanid sau ca și Ursiceanu — unul grec și celălalt armean (lucru pe care de-altele personal nu-l consider nici compromisator, nici rușinos). Cela ce e mai urât însă, e cănd d-za — și mi se pare și că Ţeicaru — mă face „fiul evreicelui Franc din Poiana Sărată”.

Nu vom urma pilda dlui Goga,

Intre dnii Hitler și Goga

Am spus mai de mult și în plină Cameră că, dacă aș avea sânge evreesc nu l-aș socotii ca un fapt compromisator. De altfel, de când numele de Frank e dovedă de sânge evreesc?

Hitler are doi miniștri și cabinețul său cu numele Frank. Pentru ce nu i-a imputat dl Goga aceasta, când a stat de vorbă cu el la Berlin? Probabil pe trucă să temut că Hitler l-ar putea întreba dacă sasul dr.

CUM SE MAGHIARIZAU NUMELE ROMÂNEȘTI

Și ca să trecem la jara noastră, amintesc că în Senatul român avem și azi un reprezentant al Moldovei cu numele de Ioan Franc (întotdeauna bunicul meu), român ortodox cel puțin de trei generații.

In ce privește pe bunicul meu Ioan Franc, el a fost epitropul bisericii ortodoxe române din Târgul Secuiesc pînă la jumătatea secolului 19. Evreii nu se românează în Ardeal nici astăzi, după 18 ani de săpătire românească. Ce ar fi putut să-i determine pe un evreu să se româneze, adică să treacă în tabăra unui popor asuprît, înainte de anul 1848 și aceasta încă într-un judecăt de puțin românească ca secuimea?

— Atunci de unde numele Franc?

— Foarte simplu. Se știe că în secuime, de unde sunt originar, există un mare număr de români care erau — fie complet maghiarizați, fie pe cale de maghiarizare, proces de desnaționalizare care începe și cu scrierea numelor de către autorități în ungurește. Astfel foarte multe nume românești au fost schimbată, ca:

Radu din Radu, Nyaguj din Neagu, Mate din Matei, Pulugor din

nu vom vorbi de părinții d-sale. Păstrează un sincer respect pentru venerabila matronă care e mama d-sale și mă închin la fața durerii că e i-a umbrat sufletul prin pierderea unui fiu iubit. Las însă la aprecierea tuturor să judece delicatețea și eleganța d-lui Goga, care în căutarea de arme contra mea, a crezut potrivit să vorbească de mama mea „evreică”, deși știe bine că atât ea cât și părinții ei au fost români ortodocși. Eu pot să fac această dovedă pînă când d-l Goga pe care l-am somat nu mi-a putut face dovada contrarie.

Frank, cu care dl Goga are placerea de a fi coleg în consiliul de administrație al societății „Mica” e tot evreu? Dar dl dr. Frank, care e șeful grupului parlamentar hitlerist al germanilor sudeji din Cehoslovacia (președinte de Henlein) nu poate fi evreu pentru același motiv pentru care nu pot fi evrei miniștrii d-lui Hitler.

NUMELE ROMÂNEȘTI

Plugaru, Vancu din Vanca, Bokor din Bucur, Borbath din Bîrbat; Enky din Enache, etc. Tot astfel Francu a devenit Frank sau Franc formă care a fost impusă bunicului meu, întrucăt ortograflia și limba ungurească nu cunosc sunetul și românească.

TARIA UNEI CONȘTIINȚE.

Dacă, cu toată școală ungurească și nemțească prin care au trecut trei generații și cu tot mediul străin într-un judecăt cu peste 80 la sută populație ungurească, să păstrat într-o familie conștiința națională cred că acest fapt singur, este deajuns spre a demonstra puterea tradiției ei despre originea ei românească.

Actualmente în secuime dl dr. Angelescu a lăsat o puternică acțiune de reromânisare a celor pierduți. Trebuie o mare doză de recădine și de patimă pentru a declară azi străini pe cineva care, în ciuda politiciei de maghiarizare, a știut să-și păstreze sentimentele românești și, în epoca asupriri, a luat parte activă la lupta pentru eliberarea națională.

(Din „Zorile”).

(Urmare în Nr. viitor.)

Învitat! Nu! Ci mai vîrstos sunt înclinat să cred, că Mefisto îndeplinește în jurul acestei chestii îndeletnicirile sale diavolești! Pentru că Mefisto înlănuiește inimile oamenilor, pentru că apoi aceste inimi să se miste în focul năprăvnic al unei drăgoște nemorocite!

Martor mi este Ceriu, că eu m'am născut în jurul acestei chestii îndeletnicirile sale diavolești! Pentru că Mefisto înlănuiește inimile oamenilor, pentru că apoi aceste inimi să se miste în focul năprăvnic al unei drăgoște nemorocite!

„Te înțeleg”, mi zice blandul gol pe soptite, ca să nu-mi divulge secretul mărturisit, te înțeleg. Nu vă este dat vouă, oamenilor, să puteți aprecia fericirea din viața pământască! În extazul în care te aști, trebuie să faci ceva, o acțiune oarecare, spre a-ți deschide sufletul... Să te decidi din darurile mele un volum din poezile poetului vostru favorit, Coșbuc, și să le predai Soficăi. Cine știe... poate îi vei cauza și dăncsei căteva memențe plăcute... Sigur e însă, că prin acest gest vei alia o ușurare a sufletului tău! și dacă viața o menilor e plină de suferință, e de tot practic, că dăncii să se născă și să indulcă viața, lăsându-șii că mai dese memențe senină și plăcute! Pace voauă! și a dispărut în splendoarea Dumnezeiștilor!...

DL ILIE LAZĂR îI PUNE LA PUNCT PE VAIDIȘTI

Dl Ilie Lazăr tribunul maramureșan într-o cuvântare pe care a ținut-o Duminecă la Vișeu-de-sus a pus din nou la punct pe Vaidiști. Reproducem aici parte din cea mai interesantă din cuvântarea dlui Ilie Lazăr.

Cum îndrăznește d. Vaida, lupătorul în fața căruia tinerile generații din Ardeal său închinate înțeleauna cu cea mai mare evlavie, să vină săzii și cu cinismul său cunoscut și după actual de mărsavă trădare pe care l-a făcut față de prietenul lui de peste 40 de ani și față de partidul pe care l-a servit o viață întreagă, să facă acum un apel pentru solidarizarea tuturor forțelor patriotică? El care în ultimul an a înscris cea mai rușinoasă pagină în istoria politicei românești?

Când a fost sincer d. Vaida, în 1931, când într-un fulminant discurs politic a declarat că Iuliu Maniu, sintetizează în persoana sa toate calitățile bune și cinstite ale poporului românesc, sau anul trecut când la Daj, l-a făcut pe același Iuliu Maniu un ipocris și ticălos?

Imi repugnă să calific acțiunea acestui om care a fost capabil să săvârșiască asemenea monstruozități.

ANTISEMITISMUL FRONTULUI ROMÂNESC

In ceeace privește „propagandismul și antisemitismul grupării frontului românesc”, i-a recomanda dlu Vaida să realizeze acest program, în primul rînd în anturajul său și în special în acela al prietenilor săi ca Tilea, Hoțeganu, Mirto și ceilalți cari nu trăesc decât de pe urma jidovilor.

D. GOGA NE DUCE SPRE AVENTURĂ

Dl dr. Ilie Lazăr, a precizat la sfârșitul cuvântării sale, că partidul dlui Goga, prin politica sa filo-germană, urmărește să arunce țara în cea mai tristă aventură. Partidul național-țărănesc însă cu puternice forțe populare de care dispune, va să împiedice acțiunea dezastroasă a acestei faimoase codițe a partidului liberal.

După cuvântarea celorlați oratori președintele organizației din Sighet, a citit în entuziasmul indescriabil al tărenilor din Vișeu-de-sus, telegramele cari s-au expediat Suveranului, dlor Mihalache, Iuliu Maniu, Mihai Popovici și dr. N. Lupu.

De ce este atacat Partidul Național-țărănesc

Fiindcă toate part. știu frică de el.

Dacă celim gazetele celorlații partide, vom vedea că toate atacă numai pe Partidul Național-țărănesc. De aceea ne-am pus întrebarea că fiind atâta partide în țară, de ce nu se atacă între ele și de ce se năpustesc cu atacurile lor numai asupra Partidului Național-țărănesc. Excepția este următoarea:

partidele celelalte cum sunt de ex. Vaidiști, gogisti, averescani, iorghești, gardiști, iunianisti, argetolanisti etc., sunt așa de neșematice și așa de mici, încât nu-și pot asuma singuri răspunderea guvernării, fiindcă nu au nici oameni și nici popularitatea necesară. Toate aceste partide însă cred că dacă nu ar fi Partidul Național-țărănesc, — care intrungește toate condiții necesare unei guver-

nări, — ar veni unul dintre ele la guvern. Așa dară cel mai mare dușman al tuturor partidelor mici, este Partidul Național-țărănesc, fiindcă este singurul partid serios și care poate vîni la guvern.

Partidele mici văzându-și pericolată situația și fiindcă frică de Partidul Național-țărănesc, nu se luptă și nu se atacă între ele, ci toate laolaltă atacă Partidul Național-țărănesc.

Totali nouă nu ne pasă și mergem înainte, căci știm că mergem pe o cale bună și făptuim cele mai bune în interesul Țării și a Neamului românesc.

Abonați „Solia”

Sofică dragă, îndeplinește — poruncă Dumnezeiască și dorința mea ferbințe, lăsându-șii un nefos-mnat gest al profundei mele afecțiuni, trimișindu-șii porțiile, dia care eu fredește fără lacătare...

Mădăi ca tan spic de grâu

Pe umeri pletele-i curg riu...

O, facă Ceriu, ca să-ți fie viața un lung și de momente senină și fericește!

MARINAR.

* Brad, 24 Decembrie 1936.

„Behüt dich Gott! es wär zu schön gewesen;

Behüt dich Gott! es hat nicht sollen sein!”

A trecut mult timp dela aceasta povestire, dela aceasta spovedanie!... și cum acum iar ne aflăm în ajunul Crăciunului, ochii înimii mele e ajunsit asupra trecutului... Multe schimbări s-au produs în viața ta, — multe săvârcoliri crinene în viața mea,

sub directă influență a demonului Mefisto... și cum anumite simptome mi te-au învederat înaintea ochilor înimii mele ca o jertfă — aparență e amăgitoare! — ca o jertfă a tertipurilor mefistofelice, și dori să știu, că în cazul dat, destinul tău a fost deșătușat de sub influență satanică a acestor tertipuri și că pășești mulțumită și fericiță pe căile ce se pierd în... eternitate!..

Ah, Dumnezeule sfinte, de ce a-prinzi în sufletele oamenilor scințea dumnezeiască a iubirii, și atunci, când pe acești oameni nu-i poți face părtășii fericirei, reale sau imaginare, pe care o produc iubirea? De ce ai înzestrat flințele omenesti ca inimi simțitoare? Dobitoacele sunt totdeauna ferice!

„La vie c'est une rivière qu'on traverse à la nage. Ceux qui arrivent plutôt à l'autre bord sont les plus heureux!”

MARINAR.

Circulară

către Șefii organizațiilor comunale a Part. Național-Tăr. din j. Hunedoara

In baza circulararei №. 56—1936, a conducerii centrale a Partidului, rugăm să trăitor pe această cale să procedeze că mai urgent la organizarea tineretului național-tărănesc. Se vor inserie tineretul dela 16 până la 30 ani, în liste formând grupe de căte 10 tineri în frunte cu căre un șef de grup, numit dintr-unul dintre cei mai vrednici luptători. Această organizare se va face de către secretarul tineretului din comună, ales de către președintele organizației. Secretarul tineretului trebuie să fie unul dintre cel mai înflăcărați luptători ai partidului și dintr-unul dintre cei mai drepti.

Numele secretarului tineretului, vă sună și ce studii are, se va comunica de către șefii organizațiilor comunale domnului președinte și organizațiilor de plasă, cel mai târziu până în 1 Februarie 1937.

Dominii șefi al organizațiilor de plasă, împreună cu domnii secretari de plasă și tineretului, vor aduna aceste date formând un tablou pe care îl vor lăsa d-lui Secretar general Dăncoreanu la Deva, cel mai târziu până la 15 Martie 1937.

Congresul tineretului se va ține în primăvara aceasta și la el vor participa obligator, toți secretarii tineretului din toate comunitatele județului, aducând cu ei listele tineretului ce au organizat fiecare în comunitate.

Deva, la 9 Ianuarie 1937.
Vice președ. organizației județene,

Dr. IUSTIN POP,
Secretarul județean al tineretului,
I. DEMEA.

STIRI.

CĂSĂTORIE. Anunțăm cu placere celebrarea căsătoriei religioase a d-șoarei Sofica Filip cu d-ș Olimpiu Aldescu, preot în Bozoviciu. Nașii au fost Doamna și d-ș Dr. Zeno Draia.

— Ds. Anuța Tăndrău, făcă vrednicul tăran Aron Tăndrău din comuna Balșa, și-a serbat cununia la București în 10 Ian. c., cu d-ș Ionel Alexandrescu.

Felicitările noastre!

SERBAREA DE REVELION LA ORAȘTIE a fost organizată de către „Casina Română” din Orăștie în cadrul unui program. S-a jucat revista „Orăștia în repaus” scrisă de d-ș Dr. Alex. Herlea cu un subiect de satiră locală. Rolurile au fost interpretate de d-șoarele și dñi din societate. Astfel s-au distins și s-au remarcat prin vocea și talentul artistic drăgușele d-șoare Melania Molnar și Maria Lazar în cele 2 roluri de d-șoare iar dñi Dr. Nicolae Mihailă în rolul lui Mihalache, Iosif Bucur în rolul lui Dinu Brătianu, C. Racocea în rolul lui Vaida, Nastase Tăru în rolul cetățeanului turmentat, Dr. Octavian Gridan în rolul cetățeanului care treze prin toate partidele politice, Aurel Muntean în rolul lui Nelu Brangă, Dr. Ion V. Todea în rolul lui Gh. Voiașan, Remus Florinca și Luțu Vlad în rolul celor doi foști primari Stanciu și Secărea, Nicolae Rodeanu în rolul lui Iosif Indrișiu, Gheorghe Iacob în rolul lui Zeno Draia, Th. Teaciu în rolul cetățeanului. Dr. Alex. Herlea, adv. Marius Fințescu, care a spus prologul cu un deosebit talent, și Ilu Vlad în rolurile celor 3 romi. Apoi bancardierii: Căstăian, Hanes, Cugereanu și Nicolae Părvan.

Orchestra militară a dat un concurs neprețuit întregului spectacol.

La miezul nopții d-ș Dr. Traian

Mihailă președintele casinii a binevenit anul nou.

Lumea a petrecut într-o atmosferă cădusoasă până dimineață.

† CALEAN GHEORGHE. Anunțăm cu plăcere de rău că Sâmbăta în 9 Ianuarie a facut din viață Călean Gheorghe, în vîrstă numai de 39 ani.

Iamormântarea a avut loc Luni d. m. la orele 3 în cimitirul ortodox din localitate. La ceremonia religioasă a înmormântării a existat foarte multă lume care să cunoște pe defunct. Serviciul religios a fost oficiat de către părintele Iosif Vințan care într-o frumoasă cuvântare a arătat multă părță bună ale defunctului. — Defunctul a fost un bun camarad, a fost acela care a trăit și să îngrădită în ultimul timp de mama lui bătrâna cu care trăia împreună, dar mai presus de toate a fost unul care să iubă și neamul.

Multe din faptele lui care poate au fost rău judecate, au izvorât din dragoste pentru țara și neamul lui — și de aceea judecata cea adevărată nu este decât judecata care se face acolo sus în ceruri.

Defunctul moare așa de împurit în urma unei boli nemiloase pe care o contractase lucă în timpul răsboiului mondial.

Defunctul a fost bun partea la lupta noastră politică. — El era neînălit și bătătorit pentru noi, — și totuș el a fost un bun luptător, care așa cum înțelegea el, — lupta pentru neamul său și peatră Ardealul cel vechi și oamenii săi pe cari nu i-a trădat că aite cozi de topor, cari și-au făcut stare și se mărturesc cu trădarea și cu măcelia lor, el a rămas la credința lui și iată pentru ce trebuie să-i cinstim memoria.

El nu a dus o viață ușoară și fără priji, și totuș el nu venea pe la condutorii partidelor politice din interesul materiale ci venea după o vorbă bună, după un indemn sau după încursajare. — Iată tot atâta aspecte bune ale sufletului celui decedat.

Nu pot să nu amintesc un caz dintre cele mai verbitoare despre mandria defunctului în neamul său. La adunarea mare dela Cluj a partidului nostru care s-a înținut în Iunie 1935, era atâtă lume încât nu au încăput cu toții în sală, nici Gheorghe Călean nu a intrat ci s-a postat în dreptul unui megafon care era aşezat în parcul orașului. În acel entuziasm, — a trecut în dreptul său un funcționar ungur dela căile ferate române care vorbea către un prieten al său, injurios la adresa acelei minorități românești. Gheorghe Călean nu s-a putut săpăni ci când și-a întors pumnii către inconștientul funcționar și a aplicat pe loc pedeapsă și l-a învățat minte să fie respectă țara care îl dă pâne.

Atâtă acte de curaj și atâtă fapte românești a făcut Gheorghe Călean și de aceea trebuie să zicem Dumnezeu să-l odihnească în pace.

,,Cetiți Solia“

MULTUMIRE. Direcția liceului „Aurel Vlaicu” din Orăștie mulțumeste părintelui Petru Beldor, din Ohaba-Forgaci, județul Timiș, absolvent al liceului nostru, care din primul său de prete triuște 200 lei pentru elevii săraci și acestei școli Banii său din elevul Vasilie Izdrău din clasa II, cel mai lipsit și mai distins elev.

Direcția liceului „Aurel Vlaicu” din Orăștie.

CĂȚI CĂLĂTORI AU PLECAT din București de Sf. Sărbătoare? În timpul sărbătorilor Crăciunului au plecat din gara București spre provincie 131 milii de călători. Nici într-un an nu s-a pomenit până acum ca să plece atâtă călători cu ocazia Crăciunului. De asemenea au sosit în capitală 43 milii de pachete iar din București au fost expediate 21 de mil.

GRIPA NAPRAZNICA la LONDRA. Din Londra se anunță că acolo băntue o gripă năpraznică. Serviciile publice funcționează foarte greu din cauza că numerosi slujbași sunt bolnavi. Astfel la poartă din 24 milii de slujbași cinci mil sunt bolnavi. De zece ani încoace n'a băntuit la Londra o gripă așa de năpraznică.

CATE NENOROCIRI de AVION AU FOST IN ANGLIA. În cursul anului 1936 au fost în Anglia în total 54 de nenorociri de avioane. Numărul celor omorâți cu ocazia acestor nenorociri a fost de 95 de persoane. Bineînțeles această sozoteală privește numai aviația militară nu și cea civilă.

AMERICANII AU AVUT CELE MAI VESELE SARBATURI. Gazelete americane scriu, că sărbătorile Crăciunului din anul acesta au fost cele mai veseli dela războli începând cu Statele Unite. Dar pe căt au fost de veseli aceste sărbători, în timpul lor s-au produs și multe nenorociri mai ales de circulație. Astfel în cele trei zile de Crăciun, numai la New-York sase sute de persoane au fost omorate în nenorocirile de circulație. Deasemeni 40 de persoane și au pierdut viață în facările cauzate prin aripierea pomulni da Crăciun.

UN FALS SURDO MUT, DAT DE GOL LA BETIE. Un tanăr de vîrstă 25 ani, anume: Chiril Aurel, din Cluj, absolvent a patru clase liceale, decindându-se la Constanța și neavând de lucru, s'a dat drept surdo-mut. El era miluit de șoferul de pe piață, cari îl punea să spele magazinile etc. A doua zi de Crăciun, fiind invitat la un chef, a băut până să se îmbăta, și la un moment dat, a început să vorbească. Când a fost întrebat la poliție, de ce a făcut pe măsură, a răspuns că numai să se pătește și că îl păinea cea de toate zilele.

ANUNT. În biblioteca Partidului Național-Tărănesc au apărut până în prezent următoarele broșuri:

1. ION MIHALACHE: Adâncind brazda, 80 pagini, 10 lei.

2. Prof. G RADULESCU-MOTRU: Ideologia Statului Român, 46 pagini, 5 lei.

3. ION MIHALACHE: Tărăanism și nationalism, 46 pagini, 5 lei.

4. P. P. SUCIU: Tărăanism și doctrinele de import, 34 pag., 5 lei.

5. Prof. VIRGIL MADGEARU: Doctrina Tărănistă, 62 pag., 8 lei.

6. Programul P. N. T. redactat în grai popular, 102 pag., 10 lei.

7. Prof. G ZANE: Tărăanismul și organizarea Statului Român, 44 pag., 5 lei.

8. ILARIE DOBRIDOR: Problema Tineretului, 64 pag.

Afără de acestea au mai apărut, în Biblioteca tineretului național-tărănesc din Jud. Ilfov, următoarele lucrări, care se află de vânzare în același loc:

1. Prof. VIRGIL MADGEARU: Îndemnuri pentru Tineret, 31 pagini, 5 lei.

2. STANCIU STOIAN: Tăraniul în literatură română, 31 pag., 5 lei.

Atenționează tuturor președintilor de organizații județene, a șefilor de sectoare și a tuturor membrilor P. N. T. asupra acestor lucrări folosite să-i sfătuim să le cumpere. În felul acesta, citindu-le, își vor putea îmbăga cunoștințele și își vor putea obține înțele și credință.

Aceste broșuri se găsesc de vânzare la Casa Partidului, în București, Str. Clemenceau No. 9 la d-ș N. Bălanu.

Cererile se vor adresa în Str. Clemenceau 9, pe numele Casei Partidului Național-Tărănesc. Broșurile acestea se vând numai pe baza gata sau se expediază contra ramburs.

Facem un călduros apel către domnii președinți de organizații județene să ne dea prețul Dlor concurs, cumpărând și răspândind în județul Dlor aceste broșuri din biblioteca P. N. T.

Dela delegatul Judecătoriei rurale Geoagiu, jud. Hunedoara, Nr. G. 4225—1936.

Publicație de licitație.

Subsemnatul delegat judecătoresc, aduc la cunoștință publică că în baza decesului №. 3629—1930 a Judecătoriei rurale Geoagiu s'a efectuat execuția de escomențare în cauză execuțională a următorului d-ș Maxamilian Rafael, avocat din Geoagiu contra urmărilor lovituri în Folt pînă în 1184 Lei capital și acces. Fixeză termen pentru tineretea licitației publice pe ziua de 18 Ianuarie 1937 orele 2 p. m. la fața judecătoriei în comună Folt, când se vor vinde la licitație în favoarea următorului și în baza art. 20 legea XLI. 1898, mobilele următoare: 1 purcel alb de 4 luni, 1 capră albă, o bate mare de 40 litri plină cu prune, 300 kg. grâu, 1 hambar de blini de fag, de 15 ferdele, 1 hambar de blini de fag de 20 ferdele, 1 hambar de blini de brad de 40 ferdele, una iapă porumbă cu stea în frante, una iapă sură, una căruță de povară cu osii de fer, o pereche de humuri, evaluate toate la suma de 6300 Lei și cărți sunt cuprinse în procesul verbal de sechestrul sub poz. 1—11, celor care va oferi un preț mai urcat pe largă plată în numerar fiind imediat.

În caz necesar mobilele se vor vinde și sub prețul de evaluare.

Geoagiu la 4 Ianuarie 1937.

Delegat judecătoresc:

DUDOSKLY.

De arendat

Dau în arendă cu începere de 1 Ianuarie 1937 moara tărănească cu 2 pietri, situată în comuna Orășioara de Jos.

Informații la subsemnatul:

Dr. AUREL BACIU
Com. Orășioara de Jos.